

MARKÓ
BÉLA

INKONTINENCIA

Ott álldogál most is reggeltől estig
a sarki épületnek támaszkodva,
csak ritkán ereszkedik rá a betonpárkányra,
mintha attól félne, hogy nem tud többé felállni,
a nyári nap szürkére aszalta Annát,
lefogyott az elmúlt hónapokban,
és elrongyolódott egészen,
amikor betérünk az élelmiszerboltba,
adunk neki néha öt lejt,
de nem olyan gyakran, mint régebben,
mert valamiért stratégiát változtatott,
nem a mellékutcából nyíló bejárat mellett
helyezkedik el reggelente,
hanem a főút felőli oldalon,
és az már túlságosan céltudatos,
előre megtervezett gesztus lenne részünkről,
hogya nem csak véletlenül,
mintegy hirtelen ötlettől vezérelve
nyújtanánk oda neki a pénzt,
sőt, akár valamiféle adónak vagy illetéknek is
tűnhetne, ha megkerülnénk az épületet,
tehát félreérthetetlenül öt keresnénk,
márpedig nem vehetjük el a szabadságát azzal,
hogy napi alamizsnát állapítunk meg neki,
és nyilván a saját szabadságunkat sem
áldozhatjuk fel ilyen kötelezettséget vállalva,
szóval kialakult ennek az egésznek
a kényelmes koreográfiája,
két-három naponként egymásba botlunk így is,
most éppen beszélget az egyik Anna a másikkal,
mármint az én Annám a hajléktalan Annával,
arrébb állok, megvárom, amíg hazafelé
elmeséli nekem is Anna,
hogy az egyre piszkosabb öregasszony,
akit szintén Annának hívnak,
és aki a valóságban nem is olyan öreg,
panaszodik, hogy inkontinenciája van,
nem így fejezi ki magát, hanem sokkal nyersebben,
egyébként ugyanarról van szó, amit manapság

tévéreklámokban is elég gyakran látni,
 de ha semmit sem mondana, akkor is éreznénk,
 ez az igazság, orvosnál is volt állítólag,
 műtét kellene, de neki már minek,
 aztán odaadja Anna Annának az öt lejt,
 és erre a mocskos, rongyos Anna
 megjutalmaz egy ínycsiklandó recepttel,
 ezt már én is jól hallom néhány lépésre tőlük,
 hogy ma este is micsoda csirkepaprikást készít,
 már meg is vannak a hozzávalók,
 hosszan részletezi, milyen lesz a vacsora,
 nem a recept a fontos persze,
 mert azt jól ismerjük mindketten,
 de olyan érzékletesen írja le nekünk,
 hogy a pálinka- és vizeletszagon egy pillanatra
 átüt a csirkepaprikás illata,
 utólag bevalljuk egymásnak, hogy
 összefutott a nyál a szánkban,
 hát ilyen a költészet hatalma,
 visszanezünk a végtelenül nyomorult
 és most mégis boldog Annára,
 akitől ajándékot kaptunk mi is,
 viszonylag olcsón.

BÁNKI ÉVA

SELYEMFONÓ, SZERELEMGYÁR *(Almeriában, június kalendáján)*

I regényrészlet I

Hákim, az ezermester nem panaszkodhatott. A fényességes Al-Zadzsr minden percére, minden gondolatára igényt tartott, maga mellett tartotta az udvarában, és elhalmozta feladatokkal. Ő aztán nem elmés játékszereket, halhatatlanná tett pókokat és más haszontalanságokat várt tőle, hanem a Tökéletes Város alaprajzát, szennyvíz- és csatornahálózatának térképét. Egy városét, amely tökéletes katonának ad életet, és amelyet a halandók csak egyetlenegyszer láthatnak életükben. Mert ide senki sem térhet vissza: hiszen a város polgára vagy a falai között, vagy a harcmezőn áldozza fel az életét. Ifjan belehal a munkába és gyerekszülésbe, vagy hadba vonul a többiekkel.

A Tökéletes Város, amely rengeteg fiatalnak ad otthont, miközben maga is örökifjú anyaként virágzik.

De a rovarok életét buzgón tanulmányozó Hákim nem a hit vagy a szerelem, hanem a szakadatlan munka varázserejében bízott. Hát nem a tétlenség minden bűn melegágya? Nem a fáradozás szabadít meg az öngyűlölettől, a hasztalan melankóliától, az emberi faj legártalmasabb szokásaitól? Nem télen, a nagy munkák szüneteiben a legcsüggedtebbek a parasztok?

Ezért gondolta Hákim, hogy csakis egy gondosan kialakított gyár, a szakadatlan munka, a pontosan és előrelátóan megtervezett gyereknevelés szabadíthat meg a szenvedéstől egy kis helyre zárt embertömeget. És hogy további ihletet nyerjen, eldöntötte, hogy Al-Zadzsir kíséretében minél előbb megtekinti a híres manufaktúrát és a selyemgombolyítóban élő, híres ezerkező lányt.

Almeriában, a tengerparton épült rabszolgavárosban már évtizedek óta működtek a szlávok iskolái, laktanyái, selyemműhelyei. De eddig nem akadt senki, aki a sok előremutató kezdeményezést valahogy összefogja.

– Na, majd meglátjuk, hogy mire megyek én – dünnyögte Hákim Al-Zadzsir katonáinak.

Június elején egy egész kis küldöttség várt a nagyvezérré és Hákimra, valamint további negyvennégy személyre.

De a reggel óta gyöngéledő nagyvezér egy kicsit lemaradt. Pedig a műhely kapujában már hajnal óta ott sorakozott az összes felelős: a selyemgombolyító vezetője, a selyemgombolyító vezetőjének a helyettese, a helyettes beosztottjai, a beosztottak titkárai, a titkárok tanoncai.

Az állami selyemműhely vezetője nyilván napok óta készült a szónoklatára.

– Allah nagy feladatot ró az asszonyokra – kezdte. – És nem várja mindegyiküktől, hogy selyempárnákon páváskodják, vagy a méhében melengesse a jövődő harcosokat. A kaptárban sem az minden méh dolga, hogy életet adjon: vannak, akiknek az a feladatuk, hogy kiszolgálják a többieket.

Hákim bólintott. Már alig várta, hogy megpillanthassa a dolgozó méheket.

De a selyemgombolyító vezetője úgy érezte, hogy a várakozás unalmát csak egy újabb fejtegetés űzheti el.

– Az emberek nagyravágyástól szenvednek, és reggeltől estig önnön fontosságukról képzelegnek. Aki gyárat alapít, erről se feledkezhet meg: a legjelentősebb tétel a rabszolgák fegyelmezése. Márpedig oda a bevétel, ha a munkásaidat éjjel-nappal őrizned és büntetned kell.

A helyettesek, a helyettesek beosztottjai, titkárai, tanoncai engedelmesen bólogattak.

– A jó munkásokat ki kell képezni, mint a katonákat. És semmi sem töri meg jobban az akaratot, mint a serdülőkor előtti erőszak! Nemcsak a testüket törik össze, hanem a nevüket is, és ez után a lányok békések lesznek: nem ábrándoznak, nem feleselnek, csak sodorják a selyemszálakat. A vendégeink persze azon is csodálkoznak, hogy a szövés-fonás-gombolyítás mennyire nem igényel teret, hogy elférünk egy ilyen kicsi helyen, hiszen nem szükséges egy selyemgombolyítóhoz kertet, fürdőt, konyhát, tánctermet, hálószobát építened. Az a legtakarékosabb, ha a rabszolgánők a kádak vagy a szövőszék mellett alszanak, és egy percet sem vesztegetnek el mosakodással vagy tereferéléssel. Persze nincs kellemes

szag egy ilyen műhelyben, no de melyik vevő mondja meg, hogy egy vég selyem mennyi izzadság, szenvedés árán született?

Udvarias nevetés hallatszott, és végre-valahára a mindig lemaradó Al-Zadzsr is feltűnt a kíséretével, inasokkal, titkárokkal, írkokkal, testőrökkel. De vajon mióta *szokása* az emír jobbkezének, hogy egy megbeszélrt találkozára ennyire nyüzöztan érkezzen?

Nincs-e Al-Zadzsrnak valami titkos betegsége?

Hákím semmit sem kérdezett, csak örült annak, hogy az elengedhetetlenül szükséges fontoskodás, mosolygás, üdvözlés után beléphettek a kör alakú, vályogból vert terembe.

Mintha egy állat gyomrába ereszkednének, olyan elviselhetetlen volt a bűz.

A selyemgombolyító vezetője ünnepélyesen rábökött a forró kádak között egymásba gabalyodó lánytestekre.

– Nézzetek csak körül, testvéreim! Hallgassátok csak az éneküket! Nem igaz, hogy éjjel-nappal sírdogálnak Allah gyermekei! Boldogok a mi lányaink, hogy az erőszak után kaptak még néhány évet, és ezt igyekeznek is a legodaadóbban megszolgálni.

Nem halkította le a hangját, mert Allah gyermekei, a félmeztelen, izzadt kislányok nyilván egy szót sem beszéltek arabul.

– A mi szorgos pókjaink vagy méhecskéink két-három évig maradnak életben, addig együtt esznek, együtt isznak, együtt alszanak, egyszerre véreznek. Ahogy egy tenyéryní selyemszövethez sok-sok egymásba csavart szál szükséges, úgy a jó manufaktúrába is kell a rengeteg összekapaszkodó kéz és tekintet. Amúgy meg hova kívánkoznának ezek a szegény gyermekek? – és színpadiasan megint körbemutatott a szövőszékek előtt kuporgó lányokon.

Hákím már tudta, hogy minden gondos selyemgyáros átvág egy ízületet vagy inat a lányok bokáján, nem mintha élve elhagyhatnák a műhelyt, hanem hogy érezzék magukat a selyemgyár tökéletes, eleven részének, higgyék azt, őket is a bugyborgó üstök, hatalmas szövőszékek tartják életben.

A gyerek lányok ugyan külön-külön nem mondhatók szépeknek, de mint a műhely vezetője nevetve mesélte, ennek a lélegző *selyemgombolyagnak* a költők már számtalan misztikus költeményt szenteltek.

Ám nemcsak a sevillai vagy granadai misztikusok, hanem Hákím, a cádizi ezermester is eksztázisban figyelte a párás hőségben kavargó, nedves selyemgubókat gombolyító lánytesteket.

Könyökök, vállak, kezek. Könyökök, vállak, kezek.

Odaadó, szeplős arcocskák.

És hozzá még ez a szövőszék mellől felhangzó bárgyú, szláv dalocska! Szomorkás ballada a fiúról, aki elindul nyájával a hegyekbe, de hú kedvese engedelmesen várja.

– Micsoda tökéletes női beteljesülés! – suttogeta.

A selyemműhely vezetője azt hitte, a cádizi vendég, Al-Zadzsr tanácsadója, a neves ezermester is azért szoritja az arcához a zsebkendőjét, mert émelveg a bűztől és a forróságtól. Pedig Hákímot a hamisan összekapaszkodó hangok, a tökéletes engedelmességgel mozgó lánytestek olyan mámorossá tették, mint cádizi műhelyének szitakötői.

– Gyönyörűek – hebegte. – Nem láttam még ilyen tökéletes emberi lényeket.

A bőbeszédű főnök, a forróságtól szédelő tanoncok és segédek, sőt még Al-Zadzsr katonái is azt hitték, félrebeszél.

A könyökénél fogva kitudskolták, és odavezették az olajfák közé, a műhelyből izzadtan kitántorgó, a szívét masszírozó Al-Zadzsr mellé.

A nagyvezér, aki még annál is sápadtabbnak látszott, mint pár órával ezelőtt, úgy érezte, magyarázkodnia kell:

– Tudom, tudom, nem éppen felemelő látvány, kedves barátom, de ez a szörnyűséges műhely napi ötezer dirhемmel gazdagítja a kincstárat – suttogetta egy hőségben fuldokló olajfának vetve a hátát. – Míg ezek a kislányok innen nem szabadulnak élve, addig északon azt hiszik, óriáspókok fonalából vagy szüzlányok könnyéből szőjük a kelméket. Azt csak mi tudhatjuk, hogy a selyemfonalakból kibomló virágok mennyi türelemből és alázatból születnek.

Hákim nem akart versenyre kelni a nagyvezér ékesszólásával.

– Tökéletes gépezet – suttogetta megrendülten.

AHMED

AMRAN

A SEJK VERME

– Hol van a gabona, amit hoztál?

– Későn értem oda, már nem osztottak.

Egy héten keresztül elkerülte a tekintetemet.

A nyolcadik napon anyámmal üzenté, hogy másnap menjek le vele a völgybe. Már kora reggel a ház előtti kövön ültem, és vártam rá. Ahogy kilépett, felálltam és követtem. Ügyeltem, hogy ne kerüljek a periférikus látókörébe. A dombok közötti utat választotta. A vékony gyalogösvény úgy tekergett előttünk, mint egy kígyó. Egész úton azon tanakodtam, hogy vajon miről fog velem beszélni. Amikor odaértünk a hegyoldali vékony, hosszúkás alakú földünkhöz, leült egy szikla peremére. Én is mellé ültem. Mindketten egy irányba néztünk: szomjas, kiszáradt, eltört kukoricaszárakat láttunk magunk előtt.

– Tehát későn értél oda, fiam?

Mintha egy héttel visszaforgatta volna az idő kerekét. Hiába reméltem, hogy túltette már magát ezen, ahogy a szomszéd gyerek apja. A szomszéd gyerek szintén lekéste az osztást, hisz vele játszottam, együtt dobáltuk a madarakat a meztelen fákon. Az ő apja aznap volt mérges, de másnap már nem. Én is reménykedtem, pedig tudhattam, hogy az én apám másmilyen. Vívódós fajta. Ezt anyám mondta nekem egyszer. De hát a remény sokszor nem a valóságból, hanem egy másik reményből indul ki.

A kérdésre nem volt válaszom. Nem merem felé nézni, inkább előrszegeztem tekintetemet, a semmit bámultam, kiszáradt, törött kukoricaszárnak éreztem magam.

– Az is jó lehet, hogy későn értél oda.

A semmiből nyertem új életet. Mint amikor a kivégzés előtti pillanatban szólnak a hóhérnak, hogy a király amnesztiát hirdet. Valóban van úgy, hogy egy megkönynyebbülés édesebb és váratlanabb annál, mintsem hogy ezt rögtön elhiggyük.

Óvatos örömmel és értetlenséggel fordultam apám felé. Láttam, hogy ő is az arcomat fürkészi. A tekintetét most nem fordította el, mint azt egy héten át tette.

– A sejk abból gazdagodott meg, hogy ilyen-olyan ürügyekkel kisajátította sok ember földjét. A mostani éhínséges időben is sok földet vesz majd el potom pénzért vagy kevéske gabonáért. Az apám földjeit is így vette el: rábeszélte beteg dédapádat, hogy ő lehessen a fia gyámja. A gyámság idején – a nevelés fejében – megszerezte magának a legjobb földjeinket. Azt mondta, hogy apám sokat betegeskedett, s egy vagyont költött rá. A falu öregjei igazolták ezt neki. A sejk ilyenkor a másokéból ad nekik alamizsnát. A vermeiben a mi földjeink termése van bezárva, a gabonaosztással hamis köntösben díszeleg.

Sok minden tükröződött apám arcán: egyszerre volt gyerek és felnőtt, kemény férfi és kegyes apa, dühös és szomorú; olyasféle vonásokat fedeztem föl rajta, amiket addig soha.

– Sokáig vívódtam, mire megkértelek, menj el a sejkhez gabonaosztásra. Csakis miattad és a testvéreid miatt tettem. Éheztek, nélkülöztök, én pedig tehetetlennek éreztem magam. Ha nem is könnyen, de muszáj volt a büszkeségemet és hiúságomat visszafojtanom.

A „visszafojtanom” szó után nem mondott mást. Szenvedtem a csendtől, ami körülvelt minket. Ez a csend engem fojtott meg. Apám ilyen csendjével még nem beszélgettem. Azon tanakodtam, van-e még mondanivalója, amelynek kimondására ilyen sokáig készül.

Esetleg tőlem várja, hogy megtörjem a csendet? Mondjak valamit, amivel biztatom, vagy ígérjem meg, hogy felnőttkoromban visszaszerzem a földjeinket? Esetleg azt, hogy soha nem választom gyermekeim gyámjának a sejket? Ha az élet úgy hozná.

A csendet nem törtük meg, viszont hirtelen rettentő hangok rázták meg a völgyet és a levegőt. Megijedtem. Apám nem mozdult a hangra, a fejfedőjét igazgatta csak, de a szeme be volt csukva. Néztem balra és jobbra, előre és hátra, de nem láttam semmit. Hirtelen megtaláltam a szerepemet. Felálltam, mint egy férfi, és figyeltem. Újból jöttek a hangok, s én sebesen forogtam a magam tengelye körül, hogy a hangok forrását kiderítsem; de azok felülről, az égből jöttek. A levegő felső rétegei zavarosak voltak. Egy idő után néhány szégyellős esőcseppet éreztem az arcomon, de emlékeimből tudtam, nemsokára úgy ömlik majd, ahogy a nyári eső szokott megeredni a hegyek magaslatain. Először a kis cseppek, utána a nagyobbak, utána a legnagyobbak, a végén maga a zuhatag, a mindent magával ragadó és sodró áradás.

Együtt ugrottunk le a szikla széléről: térden kúszva, pusztá kézzel kezdtünk csatornákat nyitni az eső vizének, parcellákat alakítottunk ki, hogy minden szomjas kukoricaszárhoz jusson el az ég későn jött ajándéka.

Álltunk a kukoricaföld közepén, sárosan és átázottan. Az eső sűrű függönyén keresztül kerestem apám arcát, melyen pontosan meg tudtam különböztetni az öröm sós könnyeit.

SOLTÉSZ BÉLA

KISABLAK

Az igazgató nem ismerte azt a szót, hogy kuttyogtatni, de a szövegből kiderült, hogy azt a tevékenységet jelöli, amikor a horgász egy fából készült eszközzel üt bele a vízbe, és a hanghatás odavonzza a környékről a harcsákat.

Egyre jobban ráncolta a homlokát. A fogalmazás arról szólt, hogy Kádár elvtárs a Balaton közepén kuttyogtat, és egyszer csak elkezdenek beugrálni a csónakjába az elkábult békaemberek, kezükben ürgebőrbe varrt mikrofilmekkel.

– Megnézték órán a Tanút? – kérdezte.

– Meg – mondta Balázs.

A következő fogalmazásban Pelikán elvtárs vágott le disznó helyett egy rejtőzködő grófort a gátörház pincéjében.

– Ezeket ők találták ki? – kérdezte az igazgató.

Balázs bólintott.

– Nálam soha nem írnak ilyen fogalmazásokat.

– Biztos nem elég érdekesek a témák.

Az igazgató nem mondott semmit. Tovább olvasott. Balázs tekintete körbejárt az irodában, aztán megállapodott egy kartondobozon, ami az ajtó előtt állt, tele könyvekkel.

– Milyen könyvek? – kérdezte.

– Selejt. Válassz belőle bármit, ha akarsz.

Balázs a dobozhoz lépett, és néhány percig válogatott. Végül kihúzta „Az értelmiség útja az osztályhatalomig” első kiadását.

– Mihez kezdesz vele? – nézett fel az igazgató.

– Elrejttem a kályha mögé – válaszolt Balázs.

Az igazgató értetlenül nézett.

– Vicceltem – mondta Balázs.

– Neked nem itt lenne a helyed – sóhajtott az igazgató.

– Hát hol? – kérdezte Balázs. – Londonban? Vagy a Sparban?

Az igazgató csak egy grimasszal válaszolt. Befejezte a fogalmazást, amit éppen olvasott. A Magyarokhoz (I.) és (II.) modorában, de prózában megírt szöveg arról szólt, hogy a nemzet elfajulásán siránkozó Berzsényi kertjében megjelennek huszonegyedik századi magyarok, akik visszakívánoztak a dicső múltba, de Berzsényi nem akar szóba állni velük, mert azt gondolja, hogy a kétszáz évvel későbből jövő magyarok már annyira el vannak fajulva, hogy nem is érdemes velük beszélgetni.

– Kizárt dolog, hogy ezt magától találta ki egy tizenegyedikes – mondta az igazgató.

– Miért?

– Mert... mert... nem elég érett ehhez.

– Hát nagyon tévedsz.

Az igazgató felvonta a szemöldökét.

– Menjünk az osztálytermedbe – mondta végül.

Kiléptek az irodából, végimentek a folyosón. Minden diák tisztelettudóan köszönt nekik.

A 11. B terme elé értek. Az ajtó előtt az igazgató egy pillanatra megállt, mintha attól tartana, hogy tornacipők vagy vízzel töltött óvszerek fognak a fején csattanni, ha be nyit. De a diákok illedelmesen ültek a padokban, és amikor nyílt az ajtó, mindenki felállt. Az igazgató körbejárta a termet, szemügyre vette a diákok haját, ruháját és cipőjét, aztán a padokat és a falakat. Végül egy intéssel jelezte, hogy le lehet ülni, és kilépett a teremből, maga előtt tessékelve Balázst.

– A haspóló nem megengedhető – mondta végül.

Balázs nem szólt.

– Ha valamelyik lány úgy jön be, hogy kilóg a hasa, küldd haza.

– Akkor mind olyanban fog jönni.

– De írj be nekik igazolatlan hiányzást.

– Nem írhatok, ha egyszer én küldöm őket haza.

– Tessék?

– Az igazolatlan azt jelenti, hogy nem tudja a tanár, miért nincs ott a diák.

Az igazgató sóhajtott.

– Még valami. Láttam, hogy valaki horogkeresztet karcolt a falra.

– Ó, tényleg? Csak nem egy náci gyerek?

– Ne viccelődj ezzel! Ez sem megengedhető.

– Nem is engedtem meg. Titokban csinálta.

– El kéne tüntetni.

– Hogyan?

– Alakítsd át... kisablakká! Tudod. Húzd végig a szárait!

– Kisablakot szabad a falra karcolni?

Az igazgatónál betelt a pohár.

– Balázs – sziszegte. – Én maximálisan jóindulatú vagyok veled. De te... de te...

– De én?

Naményi tanárnő fordult be a folyosó végén. Már messziről köszönt. Túl messziről ahhoz, hogy ne legyen feltűnő. Amikor közelebb ért, a két férfit megcsapta a likőrszag. A tanárnőnek volt egy lila folt az arcán, ami átütött az alapozón.

– Semmire nem megyek ezekkel, András, tiszta ideg vagyok – mondta, de közben nem nézett sem az igazgató, sem Balázs szemébe. – Évről évre rosszabb az alapanyag. Nem lehet így ezt, ezekkel, arról meg ne is beszéljünk, hogy a Sparban a pénztáros mennyit visz haza, és mennyit én... Na mindegy is, fiúk, agyó, már így is túl hosszan fecsegtem!

Tétova mozdulattal nyitott be a 9. A-ba, mint aki nem teljesen biztos a dolgában.

– Julikáról is beszélhetnénk amúgy – mondta Balázs.

– Minek? – kérdezte az igazgató. – Ügyet akarsz?

Balázs végignézett a folyosón. A százhusz éves gimnázium málló falain egymás után sorakoztak az érettségi tablók, mindegyiken harminc-egynéhány fénykép. Csupa kiöltözött, megfodrászott, erőltetetten komoly arcot vágó kamasz nézett vissza az üveglapok alól.

- Akarni nem akarok – mondta Balázs. – Az ügyek... az ügyek, azok vannak.
- Az igazgató egy pillanatra még ott állt, szótlanul, aztán elindult az irodája felé.
- Nem muszáj ám itt lenni – fordult vissza.
- Nekem nem – mondta Balázs.
- A fejével az osztályterem felé bökött.
- De nekik igen.
- Naményi tanárnő kiabálása hallatszott ki a 9. A-ból. Csütörtök délelőtt volt, hűvös áprilisi nap, amely úgy telt el, hogy nem oldódott meg az égvilágon semmi.

NAGY ZSUKA

SPOILER

első rész

mikor bementél a koliba,
tisztá vér volt minden,
a lányon csak bugyi volt,
semmi más. rosszul lettem, mondta.

ki akarta magát elégíteni,
nem tudja, hogy fordult ez át
öngyilkossági kísérletté.
sírt, mikor behívták az ügyeletest.

második rész

jó kis husi, mondta, és megpaskolt,
rád dobta a lepedőt, a másik kacsintott,
egy ideig vártak a folyosón, aztán betoltak szülni.

harmadik rész

feleségem van, de keresek valakit,
nem kötöznél ki, kérdezi a neten a férfi,
és te törlöd a profilod, erről a társkeresőről is.

negyedik rész

mikor anya elment otthonról,
bejött a szobámba. sokat játszottunk.
mindig ugyanazt. anyást-apást.
örültem, hogy anya lehetek.
szót fogadtam. lefeküdtem az ágyra.
aztán mindig kaptam egy plüssbabát.
és megfogadtuk, nem mondjuk el senkinek.

ötödik rész

iszonyú bűz van a bérházban,
két napja öklendeznek a lakók.
harmadnap jönnek rá, honnan jön.

a néni két hete meghalt,
két hete senki nem jött hozzá.
azt mondják, nem ilyet érdemelt.
80 évet élt.

hatodik rész

ez most a tiéd:

.....
.....
.....
.....
.....

FERDINANDY GYÖRGY

GOODWILL

A *K-Markt* mögött, a parkolóban valaha a *Goodwill* felvevőhelye működött. A környékbeliék itt adták le – amíg még volt nekik – a fölöslegessé vált holmijukat. Hogy innen hová kerültek ezek a bálák, nem tudom. Régen volt, azóta már lekopott a konténer homlokzatáról a *Goodwill* (a jóakarát).

Ma mégis kivettem az ajtóm elé egy csomagot. Egy világoskék és egy szürke zakót, és a hozzájuk tartozó nadrágokat. Bedobtam őket a többi közé. Hátul, a *trailer* sarkában tartom a dobozaimat.

Itt élek. Hivatalosan *homeless* (hajléktalan) vagyok. De hát a ciklon után itt még *homeless* volt mindenki. Csak most építkeznek megint: javíthatatlanok. Azt hiszik, újra lehet kezdeni az életet. Nekem ez a ruhatároló az otthonom.

A *Mail* (üzletközpont) hosszú, földszintes épület. A végében *garden center* van, virágüzlet. Innen viszik a temetőbe a virágokat. Előtte autórengeteg. De a parkolók ritkán telnek meg. Hét végén, háromnapos ünnepeken. Decemberben ide kerül a karácsonyi sátor. De ezt a három hetet guggolva is kibírom. Jól mondom? Nem könnyű felidézni fél évszázados közhelyeket.

Itt a *Goodwill* körül egyébként csend van, és nyugalom. A macskáim némán bámulnak. Nem számolgotom őket: lehetnek vagy húszan. Valaha nevet is adtam nekik. Aztán abbahagytam. Fekete valamennyi, mindegy, hogy melyiknek milyen neve van.

Vízet hozok nekik, kitöltögetem. Ennivalót találnak maguknak: tőlem tanulták. Vagy én tőlük? A pizzéria mögött minden szemétdgyűjtő tele van.

A parkolóban kék reflektorok világítanak. Látom, amikor feltörrik a kocsikat. Ha unatkozom, rakosgatom a dobozaimat. Amíg csak félbe nem szakítanak. Most is megáll ez a *Van*. Az *Everglades*ből (az ősmocsárból) jön. *Mikoszuki* indiánok, lassítanak, továbbhajtának. Szomszédok, az ő házaikat nem fújta el a szél. Nem bántom őket, és ők sem bántanak.

Múlnak az évek. Koromsötét éjszaka van.

Hogy másnak a féllálom (az álomszesz) mit jelent, nem tudom. Nekem minden ilyenkor jut eszembe. Minden? Leggyakrabban egy kertre gondolok. Máskor szavakat hallok. Ismerős hangokat. Például van abban a kertben egy alacsony, rozsdabarna naspolyafa. Egy százéves szeder. Vagy egy tányérakna formájú japán barack.

Azokban az időkben apátlanul nőttek fel a fiúgyerekek. Velem sem törődött más, csak egy öregember. Nagyapám, a professzor. Ő jut eszembe, valahányszor lent a kanális partján az ingemet mosom. Sebész volt, kalapáccsal véste a koponyákat. A keze fején ugrált az izom.

Reggel ő kísért iskolába. Nap mint nap elmagyarázta, hogy mi lesz itt, ha egyszer vége szakad a háborúnak. Testvériség, mondogatta. *Fraternité*. Csupa ilyen nagy szavakat.

Mindig csak ők ketten. Nagyanyácskának főzelékillata van. Lágytojást kavargat, a számba kanalazza. Kurblizom a gramofont. Ha lejár a lemez, megfordítom. „Amikor majd nem leszek már!” – fenyegetőzik egy puha férfihang.

A hangok hosszú életűek. Nem lehet visszavonni (letörölni) őket. Mint az a robbanás. Utána pedig a por meg a csend. Cseng a fülem. Az emlékeim eddig tartanak.

Kuporgok az apró szemű cseresznyefa ágaiban. Kora nyári délután, a háborúnak a jelek szerint már vége van. Alattam *exhumálnak*: kitépik a földből a fakereszteket. A házmaster irányítja a műveletet: *identifikál*.

– A professzor! – mondja. – A méltóságos asszony!

Kibontják az összeragadt plédeket. A harmadik Rózsi, a szobalány. Egy árva gyerek.

– A professzor szörnyethalt – mondják.

– A méltó – tesz hozzá – sokáig jajgatott.

– És a gyerek?

Lapulok az apró szemű cseresznyefa ágaiban. Nagyanyácskának hosszú, hófehér haja van.

A *K-Markt* vásárlói pizzát majszolnak. A *Goodwill* konténerénél sofőrök adják le az ajándékokat. Nem kellene már senkinek, mégis, még ma is letettek elem egy ruháscsomagot.

Én meg hordom a vizet, itatom a macskáimat. Még tudom, hogy melyik volt az enyém. Az, amelyik a ciklon után mellettem maradt. Nem mintha más lenne, mint a többi. De néha rám néz. És a szemében minden benne van.

Minden, amire csak úgy, magamtól sosem gondolok. Azok, akiknek már a nevét sem tudom.

A parkolók felett éjjel kék reflektorok világítanak. Látom, amikor feltörik a kocsikat. Éjfél felé a fehér *furgon*. A *mikoszuki* indiánok. Néznek, intenek, továbbhajtanak.

Minden elmúlik egyszer. A *konténer* homlokzatáról már lekopott a *Goodwill*. A jóakarát.

KÖTTER TAMÁS

DIRTY DANCING

Dr. Novák a szokásos kérdéseivel kezdi:

– Maszturbált az utolsó találkozásunk óta?

– Igen – felelem gondolkodás nélkül.

– Kire gondolt közben? – faggat tovább dr. Novák, miközben a tekintetével szinte szuggerál, és egyben lebéni, mint a kígyó az egeret, s nekem az a nyugtalanító érzésem támad, hogy azt a választ várja tőlem: „önre”. Magamnak is félek bevallani, hogy a dolog talán nem is lenne ellenemre. Dr. Novák arányos termetű, jóképű, kisportolt alakú, nap vagy talán szolárium barnította férfi. Ma fekete garbót és grafitzürke kordzakót visel, amittől szexi professzoros a külseje. A nyakában vas-

tag ezüstláncon agyar vagy fog lóg. Nem tudom eldönteni, hogy melyik, és bár kíváncsi vagyok rá, félek megkérdezni tőle. Végül sikerül ellenállnom a csábításnak, és egy fiatal, magas, atletikusan izmos férfit írok le; az arca Keanu Reevesé. Ez szemmel láthatóan nem tetszik dr. Nováknak; miközben a fantáziám szülte férfiről beszélek, árnyékként suhan át az arcán a csalódottság és a harag, de végül erőt vesz magán, és nem teszi szóvá a dolgot.

Már majdnem egy éve, hogy a férjem elhagyott, azóta járok dr. Novákhoz, aki minden tőle telhetőt megtesz, hogy sikeresen túltegyem magam a válást követő traumán, és képes legyek egy új, kiegyensúlyozott párkapcsolatba kezdeni. Dr. Novák szerint nagy utat tettem meg, amióta együtt dolgozunk, de – figyelmeztet minden alkalommal – még sok munka vár rám.

Dr. Novák arra kér, meséljek a férfiakra, akikkel az utóbbi időben ismerkedtem meg. Úgy vettem észre, hogy helyteleníti ezeket a kapcsolatokat.

– Maga méltatlanokra pazarolja az idejét – jelenti ki ezúttal is, miután egy Zoltán nevű férfiről mesélek neki, akit a Kraftban ismertem meg, és akivel az első, és most már tudom, hogy valószínűleg egyetlen randevúnk után lefeküdtem. – Maga méltatlanokra pazarolja az idejét – ismétli meg az előbbi kijelentését a pszichológusom, látva tanácsstalanságomat.

– Ön így látja? – ocsúdok bénultságomból.

– Igen.

Dr. Nováknak igaza van; a lelkem mélyén tisztában vagyok vele, bár ezt sem magamnak, sem neki nem merem bevallani. A kapcsolataim a férfakkal, akiket különféle szórakozóhelyeken szedek fel, eddig sajnos nem alakultak túl jól. Rövid ideig tartanak; a férfiak, miután megkapják, amit akartak, gyorsan továbbállnak.

– Ágnes, miért fekszik le ezekkel az emberekkel? – kérdi dr. Novák rövid csend után.

– Mert szeretetre vágyom – felelem rövid habozás után.

– Csak ezért?

– Miért, ez nem elég?

Dr. Novák szerint természetesen nem elég. Példaként hozza fel a legutóbbi műsorában szereplő nő esetét. Az adást, ahogy a többit is, természetesen láttam.

Dr. Novák nemcsak könyveket ír – köztük rólunk, nőkről, *A nőkről* címmel –, de van egy saját tévéműsora is, a *Tortúra*, amelyben a jelentkezők – dr. Novák szavaival élve „korunkra nagyon is jellemző” – problémáival foglalkozik. A legutóbbi adásban – amelyet természetesen sok tíz- vagy talán százezer sorstársammal együtt én is megnéztem – egy Judit nevű, velem nagyjából egyidős nő problémáját dolgozta fel a pszichológusom.

„Maga talán azt hiszi, hogy a története egyedi, kedves Judit. Ez szubjektív szempontból talán még igaz is, de az ilyen viselkedés valójában nagyon is jellemző korunkra”, vezette fel a műsort dr. Novák, majd mint egy kihallgatótiszt, vallatóra fogta Juditot.

„És mire kérte önt ez az András, már ha tényleg így hívják az illető urat?”, kérdezte dr. Novák, miután tisztázták, hogy a Judit nevű nő és ez az állítólagosan András nevű férfi a BOB-ban ismerkedtek meg, jelentős mennyiségű alkoholt fogyasztottak, és hevesen csókolóztak percekre keresztül.

„Arra kért, hogy menjünk fel a lakásomra.”

„Mely kérésének ön gondolkodás nélkül eleget is tett”, folytatta a nő helyett kissé gúnyos, egyben elnéző hangon dr. Novák.

„Igen”, sóhajtott a Judit nevű nő.

„Na és mi történt a lakásban, kedves Judit?”

„András leült az egyik fotelbe...”, kezdett bele a nő, de rögtön el is akadt. Sírás fojtogatta. „Igen”, biztatta dr. Novák.

„És arra kért, hogy tegyek be valami zenét... valami dallamos zenét, amit igazán szeretek... amire szeretek táncolni.” Megint elhallgatott.

„És mi történt ezután, kedves Judit? Mire kérte ez az állítólagosan András névre hallgató férfi?”, sürgette a nőt dr. Novák.

„Azt akarta...”, szünetet tartott, csüggedten bámult maga elé, majd habozva újrakezdte. „Azt akarta, hogy...”, de megint elakadt; zavartan körülpillantott.

„Folytassa”, utasította dr. Novák, miközben megnyalta a szája szélét.

„Folytassa, kedves Judit”, tette hozzá kissé már békülékenyebben. „Mit mondott magának ez az András?”

„Táncolj!”, nyögte ki a nő a suttogásnál is halkabban. „Azt mondta: Táncolj!”, ismételte meg, most már hangosabban és érthetőbben.

„És maga táncolt”, jegyezte meg lemondóan dr. Novák.

„Igen.”

„Történt ott még más is, igaz, kedves Judit?”

„Igen.”

„A folytatásra csupán szakmai, etikai okokból nem kérdezek rá, bár nem nehéz elképzelni”, jegyezte meg flegma hangon, mintegy mellékesen dr. Novák, majd ezt a kérdést szegezte a nőnek: „Tudja, hogy hol kérnek ilyen dolgokat az András-féle férfiak a nőktől?”

„Hol?”, pislogott a Judit nevű nő.

„A sztriptízklubokban a táncoslányoktól meg a prostituáltaktól”, mondta dr. Novák, majd színlelt felháborodással a hangjában újabb kérdést szegezett a nőnek: „Maga táncoslány, netán prostituált?”

„Nem. Nem vagyok prostituált!”, tiltakozott a nő.

„Akkor ne is viselkedjen úgy!”, figyelmeztette, akár egy tanár a rajtakapott diákot, dr. Novák. „És önök se, kedves tévé előtt ülő hölgyek. Mindig őrizték meg a méltóságukat! Minden helyzetben őrizték meg a méltóságukat! Az igaz kapcsolat az egyenlőségen alapszik. Én adok valamit, és cserébe te is adsz nekem valamit.” Hangosan beszélt, szinte már kiabált; a kezével erősen gesztikulált. Nagyon szexi volt, akár egy forradalmár egy tömeggyűlésen. „Én tisztellek téged, és ugyanezt a tiszteletet várom el tőled!” A képernyőn keresztül is éreztem, ahogy ezer és ezer felszabadított nő követi minden mozdulatát, csüng a szavain, és kész tűzbe menni érte. „De itt nem ez történt”, váltott egy pillanatra tárgyilagos hangra dr. Novák. „Mert mit kapott maga ettől a férfitől?”, fordult a nő felé a pszichológus. „Szexet. Kizárólag szexet. Igaz?” Már szinte süvöltött a hangja.

„Igaz”, felelte semmibe révedő tekintettel a Judit nevű nő.

„És magának ez elég?”

„Nem.”

„Helyesen válaszolt”, dicsérte meg a nőt dr. Novák. „Egyenlőség és tisztelet, még hozzá a kölcsönös tisztelet nélkül egyetlen kapcsolat sem működhet”, foglalta össze az adás lényegét dr. Novák, miközben mosolyogva a kamera felé fordult.

– Ágnes, ha így folytatja, olyan egyedül marad, mint az üres kagylóhéj a tengerparton, eldobva, kiszáradva, magára hagyva, amíg valaki rá nem lép és össze nem töri – vonja

le a végső következtetést az esetből, és egyben fest baljós jövőképet a pszichológusom, majd megosztja velem az egyik elméletét: a korosztályomba tartozó nők többsége, köztük persze én is, identitászavarban szenved, nem tudjuk, kik is vagyunk valójában, ezért viselkedünk kurvaként, és alázzuk meg magunkat a férfiak előtt. – Ez nem élet, legalábbis abban az értelemben, ahogy az élet szót én használok, semmiképpen sem nevezhető annak – mondja ki a verdiktet rólam és a kortársaimról a pszichológus. – Így nem lehet emberi életet élni... – Elgondolkodik egy pillanatra, úgy tesz, mintha a megfelelő szavakat keresné, aztán így folytatja: – Legalábbis én képtelen lennék rá. De önnel nem kell, hogy így történjenek a dolgok – könyörül meg azonnal rajtam, látva elkeseredésemet.

– Nem – mondom én is.

– Lehetne másképpen is – mondja sokat sejtetően dr. Novák, miközben megenyhül és már-már ábrándos tekintettel bámul rám. Viszonzom a pillantását, amit biztatásnak veszek; tesz egy mozdulatot felém, de egy szemvillanással megállítom. Dr. Novák teste egy pillanatra megfeszül, aztán mint egy zsák, amely a saját súlya és tehetetlensége miatt eldőli, hátrahanyatlik a foteljébe.

Hosszú másodpercekig ülünk szóltanul egymással szemben – a helyzet mindkettőnket fogva tartja. Dr. Novák ébred elsőként ebből a különös, bódult állapotból; megköszörüli a torkát, és sértődött, sőt már-már goromba hangon ezt mondja:

– Tíz év múlva negyvenöt éves lesz, gondoljon erre.

Még felszisszenni sincs időm, mert azonmód felszólít, hogy térjek rá a szombat estéremre.

Miután elmesélem, hogy a barátnőimmal a Kadarkában kezdtük, a DiVinóban, majd a BOB-ban folytattuk, végül az Ötkertben zártuk az estét, újra csend telepszik közénk. Dr. Novák vádló tekintettel mered rám, aminek sejteni vélem az okát.

– És a Hello Baby? – töri meg végül a lassan kínossá váló hallgatást dr. Novák.

– És a Hello Baby? – kérdem én is sóhajtva dr. Nováktól.

Dr. Novák péntek és szombat éjjelente gyakran bombáz üzenetekkel, amelyekben arra kér, hogy menjek valamelyik szórakozóhelyre, ahol már vár rám, vagy éppen fordítva, azt akarja tudni, én éppen hol vagyok, hogy odajöhessen. Soha nem válaszolok ezekre az üzenetekre. Amikor legközelebb találkozunk, mindketten úgy teszünk, mintha mi sem történt volna.

A szokásos módon telt a szombat estésem is; miközben a barátnőimmal egyik helyről a másikra mentünk, előbb csak óránként, aztán egyre sűrűbben érkeztek dr. Novák üzenetei; végül már percenként jelzett a mobilom. Úgy tettem, mint mindig ilyen esetben: egyetlen sms-re sem válaszoltam. Éppen a Hello Babyben voltunk, amikor valaki megkocogtatta a vállam. Dr. Novák állt mögöttem.

„Helló, baby!”, ennyit mondott, és a kezembe nyomott egy italt.

„Maga az?”, kérdeztem tőle eléggé bénán, de csak ennyire futotta tőlem. Mély, lassú folyamként hömpölygő deep house zene szólt; a tömeg folyton nőtt, lassan körbezárt, egyben elválasztott bennünket a többiektől. Dr. Novák tekintete ugyanolyan türelmetlen és mohó volt, mint amikor az üléseinken a maszturbációs szokásaimról faggat.

„Menjünk innen!”, súgta a fülembé, és fejével a kijárat felé bökött: „Mégpedig most!”, tette hozzá, akár egy parancsot. Lehunytam a szemem; melegség járta át a testemet, és olyan dolgok jutottak az eszembe, amelyekre nagyon is vágytam, kimondhatatlanul vágytam, és ezt gondoltam magamban: igen, kedves dr. Novák, nagyon is jól tudom, hogy most mit szeretne, és igen, nincs ellenemre a dolog. Magányos szigetként álltunk a tengerként hullámzó tömegben, és én filmszerűen képzeltem el a folytatást: dr. Novák az egyik kezé-

vel átöleli a derekam, míg a másikkal a nyakam fonja át, és mielőtt a szája a számra tapad, beszívom a parfümjeg kesernyés, bódító illatát; a zene is ütemet vált, felgyorsul, hömpölygő filmzenévé változik át. De mindez gyorsan elillan; hamar alábbhagyott az előbb még őrjöngő vágy. Talán a pulzáló zene, a tömegből áradó agresszív gondolathullámok, az őrjítően villódzó fények és az ereimben lüktető alkohol hatására más, sötétebb gondolatok töltötték be az előbbieket helyét. Kinyitottam a szemem, és eltoltam magamtól a még mindig engem csókolgató férfit. Aztán, mintha egy láthatatlan erő, amelynek képtelen vagyok ellenállni, kényszerített volna rá, azt mondtam neki: „Táncolj!”

Csendben ülünk tovább. Úgy látom, egyikünknek sincs mit mondania a szombat estéről. Dr. Novák ölébe ejtett ökleit bámulja, szemmel láthatóan zavarban van; én a pszichológus válla felett egy pontra fókuszálok.

– Mára ennyi – szólal meg nagy sokára a pszichológusom; sóhajt, és sokatmondóan az órájára pillant.

Már az ajtóban járok, amikor megfordulok. El akarom mondani, bele akarom üvölni az arcába: dr. Novák, az én életem igenis igazi élet. Én élek, csak éppen úgy élek, ahogy lehet, ahogy mások hagyják. Végül csak ennyi telik tőlem:

– Dr. Novák, mi a kedvenc színe?

Összerezzem a váratlan hangra; rám emeli a tekintetét.

– A fekete – feleli színtelen hangon.

– Autómárka?

– Porsche 911.

– Hol nyaralt idén nyáron?

– Floridában.

– Szokott maszturbálni?

– Igen.

– Kire gondol közben?

– Magára... mindig magára... – szinte már suttogva ejti ki a szavakat.

– Határozza meg egyetlen mondatban, ki is ön valójában, dr. Novák!

– Nem tudom... – sírja el magát. – Képtelen vagyok rá...

JÁSZBERÉNYI SÁNDOR

VERÉBFIÓKA

Délután volt. A betegek már kint voltak az udvaron, és a foglalkozást várták. A fiú a hatágyas kórteremben borotválkozott. Az ablakon besütött a nap, árnyékokat rajzolt a falra. Nem voltak felkapcsolva a neonlámpák, és a nyitott ablakon befújó szél kimosta a fertőtlenítő szagát.

Gyönyörű nyári nap volt, az udvaron álló platánok zölden ragyogtak a napsütésben.

A fiú arcán sercegett a szőr, ahogyan átment rajta a borotvával. Lehúzta a habot, a műanyag pengét a nyitott csap alatt mosta ki. Léptek csattogása hallatszott a folyosón. Elhallgatott a kórterem bejárata előtt.

„Na, jön?” – szólt be az orvos az ajtón. Fehér köpenyben és bőrpapucsban volt.

„Egy pillanat” – felelte a fiú. Az arcát egy barna kéztörölközőbe törölte, majd elindult az orvos felé.

„Ne hagyja ott a pengét!” – mondta az orvos. A fiú visszafordult, felvette a borotvát a mosdókagylóról, odalépett az orvoshoz, és a kezébe adta. Az orvos a fehér köpeny zsebébe süllyesztette, majd sétálni kezdett a kijárat felé. A fiú mellette ment.

„Ez az utolsó napja, hogy érzi magát?” – kérdezte az orvos.

„Jól. Egy kicsit ideges vagyok.”

„Ez teljesen normális. Minden rendben lesz.”

Kiértek a kórház kertjébe. Leültek a fűbe a platánfák alá, a többi beteg mellé. Hatan voltak, pizsamában és melegítőnadrágban.

„Egy ilyen szép nyári napon a szabadban biztosan könnyebben tudunk majd beszélgetni” – mondta az orvos.

Észrevette, hogy a betegek az egyik platán tövét bámulják. Egy verébfióka ugrált a fa tövében, és kétségbeesetten csivített.

„Nem mi csináltuk, doktor úr, a kismadár már itt volt, amikor kijöttünk” – mondta az egyik ötven körüli beteg. Fekete harcsabajusza és vizenyős szeme volt. Az arca puffadásnak indult az alkoholtól.

„Tudom. Kiesett a fészekből. Előfordul az ilyen.”

„Én fel tudok vele mászni a fára, és visszatenni a fészekbe” – szólalt meg egy másik beteg. Nagyon vékony volt. A bő pizsama alól ki-kivillant a bordáira feszülő bőre, a keze folyamatosan remegett.

„Maga csak ne másszon sehová. Az balesetveszélyes.”

„Akkor mit csináljunk?”

„Semmit. A szülei majd érte jönnek és elviszik. Nem érezhetik rajta az emberszagot, mert akkor nem ismerik meg.”

A fiú hallgatta a beszélgetést, de lélekben valahol máshol járt. Cigarettről cigarettára gyújtott.

Arra gondolt, hogy amint kikerül innen, elfelejti ezt az egészet, és soha senkinek sem fog beszélni róla. Láta magát, hogy jegyet vesz a vonatra, az ablakon át pedig bámulja az ismerős kinti tájat, az elsuhanó gyerekkorát. Láta magát, ahogyan

erős eszpresszókát iszik a kisváros főterének a teraszán, talán egy rendes nővel. Igen, egy rendes nő kitölthetné benne az ürességet, gondolta. Egy rendes nő, aki még nem látta a sötétséget, mindig jól jön. Talán befejezné mellette az egyetemet. Talán keresne munkát, és látná értelmét is a dolgozásnak. Megtalálhatná mellette Istent. Elképzelte, hogy hogyan fog nevetni a nő, hogy milyen szaga lesz a hajának. Fel kellene hívnia a szüleit, hogy megy.

Arra eszmélt fel az álmodozásból, hogy a csoport fűből fészket készít a kismadárnak, hogy legyen miben megpihennie, amíg érte jönnek a szülei. Mindenki gyűjtötte a fűvet, és a fészket is közösen fonták, nagy aggodalommal.

A menzán zsemlet vacsoráztak mackósajttal és t. v. paprikával. Karcos alumíniumtálcákon kapták meg az ételt, mellé pedig émiyítően cukros limonádét ittak. Marta a torkát az olcsó bolti citromlé. Senki sem beszélgetett az asztalnál, mindenki az étellel volt elfoglalva. Vacsora után gyógyszerosztás következett, sorban álltak, míg az ügyeletes nővér műanyag feles poharakban kiosztotta mindenkinek a gyógyszerét. Belenézett a betegek szájába, hogy lenyelték-e. Negyvenes, természetes vörös hajú, hízásnak indult nő volt, hatalmas mellekkel és szepőkkel. Cinkosan rákacsintott a fiúra. Nem volt már felírva neki semmi.

Fél óráig tartott, míg hatni kezdtek a gyógyszerek. A betegek elcsendesedtek, és bámulták a tévét. Ismeretterjesztő sorozat ment a tévében az egyiptomi fáraókról. A fiú is nézte egy darabig, majd felállt, a melegítőnadrágjának a zsebébe nyúlt. Cigaretta t vett elő, ki ment az udvarra, a bejárati ajtó elé, ahol a talpas hamutartók álltak, és rágyújtott. Perceken keresztül bámulta a sűrűsödő homályt.

Hörgést hallott, a hordágy kerekeinek a csikorgását. A hang irányába fordult. Egy beteget hoztak az ápolók. Ötven körüli férfi volt, görcsökben. Tiszta nyál volt a szája, folyamatosan fel akart ülni a hordágyon az izom-összehúzódások miatt, de a szíjak nem hagyták. Elnyomta a cigarettát, visszasétált az épületbe. Félúton volt a társalgó felé, amikor az ápolók elviharzottak mellette a beteggel a rendelőbe.

„Négy milligramm rivotril intravénásan” – hallotta az orvos kiabálását. A fiú leült a folyosón, és figyelte az eseményeket. A gyógyszer gyorsan hathatott, mert az ápolók már lépésben tolták ki a beteget. A vonásai kisimultak, úgy tűnt, mintha aludna. Csak az arcára száradó nyál árulkodott a rohamról. „Folyamatosan emeljék az adagot nyolc milligrammig, és kapjon hidrokortizont. Figyeljék!” – mondta az orvos. Az ápolók befordultak az egyik kórterembe, a fiú hallotta, ahogyan kikapcsolják az övet a hordágyon. Az orvos nem ment az ápolókkal, megállt, és farkasszemmel nézett a fiúval.

„Mi baja volt annak a betegnek, doktor úr?” – kérdezte a fiú. Az orvos arca megenyhült.

„Be van gyulladva a szürkeállománya.”

„Az agya?”

„Igen. Krónikus alkoholistáknál előfordul. Ritkán, de előfordul. Általában nem érik meg ezt a szintet. Különleges eset, annyi tény.”

„Meg fog halni?”

„Most aldatjuk, amíg le tudjuk lohasztani a gyulladást. Ha azt túléli, megmarad.”

„Nem tudtam, hogy az agy is be tud gyulladni.”

„Pedig be tud. Most menjen, mindjárt lámpaoltás van.”

A fiú felállt a székről, bement a kórterembe, és elkezdte egy fekete sporttáskába összerakodni a dolgait. Lassan, aprólékosan csomagolta azt a kevés holmit, ami nála volt. Kikészítette az ágya mellett álló székre az utcai ruháit, megnedvesített egy darab vécépapírt, és kipucolta a bőrcipőjét, kiakasztotta az egyetlen ingét. Olyan érzése volt, mintha iskolai ün-

nepségre készülődne, mintha az egyenruháját készítette volna ki, hogy holnap többedmagával együtt álljon a tűző napon, és hallgassa a beszédeket, végigálljon egy teljes katolikus misét. Ilyenek voltak az iskolai ünnepek gyerekkorában. Sokan elájultak a napon.

A betegek lassan kezdtek beszállingózni a kórterembe. Ki a saját lábán ment az ágyához, kit támogattak az ápolók. Amikor mindenki lefeküdt, lekapcsolták a neonlámpát. A fiú hallgatta a többiek nehéz légzését, a nyugvópontot kereső testek forgolódását a sötétben, majd a felcsattanó horkolást. Fél órán keresztül feküdt a sötétben, de nem tudott elaludni. Tisztán hallotta a lépéseket a folyosón. A kinyíló ajtóból beömlő fény elvakította a szemét. Automatikusan felült. A vörös hajú ápolónő már az ágyánál állt, mire a szeme megszokta a fényt.

„Valaki keres” – mondta. „Bár nincs látogatási idő, de azért nem szakad le az ég, ha most kivételt teszünk.”

A fiú felállt az ágyáról, belelépett a papucsába, és követte az ápolót. Hat hete volt már a kórházban, de eddig nem látogatta meg senki sem, igaz, nem is akart látni senkit, amíg tartott a kémiai szomorúság. Csak annak elmúltával kezdett el azon gondolkodni, hogy hol van, és miért.

Az apja állt a recepció pultnál. Tökéletesen, mint mindig. Frissen borotvált arcát körbelengte az arcszesz szaga. Bézs színű inge remekül passzolt barna zakójához. Teljes ellentéte volt a fehér csempés, lelakott kórházi környezetnek, ezzel pedig tisztában is volt. Látszott rajta, hogy zavarja, hogy itt kell lennie, hogy be kell lélegeznie a fertőtlenítőszagú levegőt. Az addiktológiai osztály nem passzolt a vidéki katolikus polgárságról alkotott nézeteibe.

Hideg kék szemével végigmérte a melegítónadrágos fiát.

„Szia.”

„Szia, apa.”

„Nagyon lefogytál.”

„Szar a kaja.”

„Ennyire nem lehet szar.”

„Hidd el, eheterlen.”

„Nem baj. Nemsokára kijössz innen. Hoztam neked pénzt” – mondta, a zakójának a zsebébe nyúlt, egy borítékot vett elő, és átnyújtotta. A fiú elvette, de nem nézett bele a borítékba, csak zsebre vágta.

„Megkaptátok a leveletem?” – kérdezte, és mosolyogni próbált. Egy héten keresztül fogalmazta azt a levelet. Sokáig tépelődött, hogy elküldje-e, végül a főorvos tanácsára megtette. Az ápolók adták postára egy héttel ezelőtt. Leírta benne, hogy mikor engedik ki az addiktológiáról, hogy haza akar menni.

„Meg. De szeretnénk, ha még nem jönnél haza. Anyád miatt. Azért hoztam a pénzt, hogy ki tudj venni egy albérletet Pesten.”

„Köszönöm.”

„Hogy vagy?”

„Jobban.”

„Ennek örülök. Most mennem kell, indul a vonatom. Majd beszélünk. Szervusz” – mondta az apja, és nyújtotta a kezét.

„Szervusz” – felelte a fiú, és megrázta.

Nézte, ahogyan az apja hátat fordít, és eltűnik a folyosón. Hallgatta, hogy megváltoznak és lelassulnak a lépései, ahogyan kilép a kórház épületéből. Visszaindult a kórterem felé. A recepciónál a vörös ápolónő állt, szélesen rámosolygott.

„Na gyere!” – mondta. Előrement a folyosón, körülnézett, hogy nem látja-e valaki, majd bement a raktárba, ahol a tisztítószereket és a mindenféle lomokat tartották. A fiú lehajtott fejrel követte. A nő becsukta mögöttük az ajtót, ugyanazzal a mozdulattal pedig a mellei közé húzta a fiú fejét. Hatalmas, kibuggyanó, szeplős mellei voltak, vaskos, barna mellbimbókkal. Egy ideje már csinálták ezt esténként, főleg mióta a fiú nem kapta meg a nyugtatóját. A reggeli merevedését vehette észre a nővér, ezen akart segíteni neki a raktárban éjjelente. Behúzta, a szájába adta hatalmas mellbimbóját, és rámarkolt a farkára.

Az igazat megvallva ez tetszett is a fiúnak. Kevés nővel volt még. Azt hitte, hogy számít bármit is a baszás, azt, hogy neki tesznek szívességet vele. A vörösnek izzadság- és klórszaga volt, elékezés után pedig gyakran beszélt arról, hogy nem lesz teljes a gyógyulása, amíg meg nem találja Jézus Krisztust és a Szűzanyát. A raktárban több evangélium is volt a polcokon, a polc tetején pedig egy kifestett Szűz Mária-mellszobor. A fiúnak elképzelése sem volt, hogyan kerülhetett ide.

Szopta a nő mellét, közben az anyja jutott az eszébe, hogy vajon ő is feljött Budapestre az apjával, vagy otthon maradt. A vörös végül magába vezette a farkát, és az öklét harapva élvezett el. A fiú a felhúzott, szeplős combjára ejakuált. Nézte, hogyan folyik le a spermája a nő lábán, és hogyan szedi rendbe magát egy használt papír zsebkendővel. Elékezés után gyakran bámulta a Szűz Mária-szobrot, a lepergő festék alatti fehér gipszet, és úgy gondolta, el fog kárhozni.

„Ez az apád volt, aki meglátogatott?” – kérdezte a nő. Kérdésével kirántotta a fiút az elkárhozás körüli gondolataiból.

„Az.”

„Gondoltam. Pont olyan a szemetek. Mit akart?”

„Pénzt hozott.”

„Ez igazán rendes tőle, nem?”

„De.”

Belecsípett a fiú arcába, majd kiment a raktárból. A fiú pár perc után követte. Visszasétált a kórterembe, kilépett a papucsából, és befeküdt az ágyába.

Hallgatta a többi beteg horkolását, amikor pedig a szeme hozzászokott a sötéthez, kivette a zsebéből a borítékot, és az ablakokon beszűrődő lámpafényben megszámolta a pénzt. Kis címletekben háromhavi lakbér volt benne. Négy, ha rosszabb környékre megy. Visszatette a zsebébe a borítékot, a hátára fordult, és bámulta a plafont. Nem tudott elaludni. Oldalra fordult, kibámult a nyitott ablakon. Az udvaron égtek az utcalámpák, sárga fény ömlött belőlük a platánokra. Holdbéli tájat bámult: üres volt a kert.

Eszébe jutott a délután talált verébfióka. Felállt az ágyáról, az ablakhoz lépett. Kihajolt a nyitott ablakon, hogy megtalálja a helyet, ahol hagyták. Végignézte az összes platán tövét, mire megtalálta a csoport által készített fészket. A verébfióka még mindig benne volt.

